

MEDLEMSRAPPORTERING FOR FORUT

For 2022

 etisk
handel
norge

*”En av Etisk handel
Norges styrker er
flerpartssamarbeidet.”*

Til lesere av rapporten

Etisk handel Norge er et flerpartsinitiativ som gjør det mulig å møte komplekse og utfordrende problemstillinger virksomheter ikke kan takle alene. Den nye åpenhetsloven setter krav til virksomheters aktsomhetsvurderinger i egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser. Aktsomhetsvurderinger blir styrket gjennom interessentdialog. Her spiller våre medlemsorganisasjoner en viktig rolle, både som part i Etisk handel Norges flerpartssamarbeid og som interessent i aktsomhetsvurderingene. Våre medlemsorganisasjoner bidrar med spisskompetanse og ressurser, ved å være pådrivere i rettighetsarbeid og politisk påvirkning, og ved å bidra til å styrke oppslutningen om etisk handel. I tillegg er organisasjonene forpliktet til å følge Etisk handel Norges prinsipperklæring om bærekraftig forretningspraksis (Responsible business conduct).

Organisasjonene i Etisk handel Norge er forskjellige og har dermed også ulikt fokus. For eksempel er arbeidstakerorganisasjoners viktigste mål å styrke fagforeninger og arbeidstakers rettigheter, og i Etisk handel Norge kan de dele sin kompetanse om dette viktige temaet med andre medlemmer. Frivillige organisasjoner har verdifull kunnskap om lokale forhold og samarbeidspartnere i produsentland og de kan gjennomføre kampanjer for å skape bred oppmerksomhet. Arbeidsgiver- og interesseorganisasjoner kan ta tak i problemstillinger medlemmene har felles og slik initiere prosjekter på vegne av mange Etisk handel Norge-bedrifter.

Denne rapporteringsmalen er laget slik at den skal kunne brukes av alle medlemsorganisasjoner som ikke er omfattet av åpenhetsloven – interesseorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og fagbevegelsen. Den enkelte organisasjons rolle og fokus vil bestemme hvor detaljert de enkelte spørsmål kan besvares.

Heidi Furustøl
Daglig leder Etisk handel Norge

Forord fra: **Ida Oleanna Hagen, generalsekretær FORUT**

Verden kan forandres!

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. De 17 målene skal gi retning for oss alle – bærekraftsmålene gjelder alle land i verden, rike som fattige. Det gjelder alle deler av samfunnet, privat som offentlig sektor. Og det gjelder oss som arbeider i frivillig sektor.

Mål nr 17 er samarbeid for utvikling. FN slår fast at for å lykkes med bærekraftsmålene trengs det mange og sterke partnerskap. Myndigheter, næringslivet og sivilsamfunnet må samarbeide for å oppnå bærekraftig utvikling.

I FORUT er vi stolte av våre partnerskap. Vi har 16 partnerorganisasjoner i seks land. Det er langvarige og likeverdige partnerskap der våre kollegaer setter egne mål for sitt arbeid i sine samfunn. Gjensidig læring i hele nettverket er selve grunnmuren i vår utvikling og forbedring av arbeidet.

Vi er også stolte av vårt partnerskap med de nærmere 75 000 barn og unge som hvert år mobiliserer til global innsats gjennom våre pedagogiske kampanjer i barnehager og skoler, og av alle ansatte og familiemedlemmer som støtter dem.

I 2022 meldte FORUT seg inn i Etisk handel Norge. Dette gjorde vi fordi over 1100 barnehager hvert år selger FORUT-varer til inntekt for vårt arbeid. Vi har tydelige produksjonskrav til leverandørene våre i Sri Lanka og Nepal. Med medlemsskapet vårt i Etisk handel kan vi utvikle vår kompetanse på aktsomhetsvurderinger og dialog for å få enda bedre leverandørkjeder. Men kampen for et anstendig arbeidsliv foregår også hver dag i våre partnerorganisasjoner. Den unge kvinnen Durga kan være et eksempel på dette. Hun ble gjennom vår partner APSA i India reddet ut av vold og barnearbeid som 15-åring. Hun fikk beskyttelse, rettslig oppreising, omsorg og utdanning, og har i dag jobb og egen leilighet.

FORUTs mål er at alle folk skal ha makt til endre egne liv. Sammen kan vi forandre verden.

Om organisasjonen

Organisasjonsnavn:

FORUT

Type organisasjon:

Ideell organisasjon

Beskrivelse av organisasjonen:

FORUT arbeider mot fattigdom og for en rettferdig verden. Vi kjemper for at barn og kvinner skal få realisert sine rettigheter, og at rusmidler og dårlig psykisk helse ikke skal hindre trygghet og utvikling. FORUT jobber under mottoet "Verden kan forandres".

FORUT er en norsk bistandsorganisasjon med utviklingssamarbeid i seks land i Afrika og Asia. FORUT mobiliserer barn og unge i Norge gjennom informasjonskampanjer i barnehager og skoler.

FORUTs mål er at folk får reell makt til å endre sine liv.

FORUT er en forkortelse for solidaritetsaksjon FOR Utvikling. Vi mener at utvikling krever en helhetlig tilnærming og arbeider på seks områder som virker sammen: barns rettigheter, likestilling, alkohol- og narkotikaforebygging, psykisk helse, arbeid og inntekt, og godt styresett.

FORUT er Innlandets bistandsorganisasjon, med hovedkontor på Gjøvik.

Organisasjonens størrelse:

Antall ansatte:

16

Omsetning (NOK):

57 441 956

Land som omfattes av prioriterte programmer/prosjekter:

Sri Lanka, India, Nepal, Sierra Leone, Malawi og Zambia

Kontaktinformasjon for rapporten:

Kontaktperson: Bjørg Astri Slettum

Tittel: kampanjekoordinator

Epost: barn@forut.no

Telefon: 61 18 74 25

Innmeldingsår i Etisk handel Norge:

2022

Forankring i organisasjonen

Beskriv hvordan etisk handel er forankret i organisasjonen:

Navn og stilling på øverste leder med etisk handel som en del av sitt hovedansvar:

Ida Oleanna Hagen, generalsekretær

Strategier og langtidsplaner som omhandler etisk handel:

Vareimport og -salg for å støtte arbeidsplasser i sør er en del av FORUTs informasjons- og påvirkningsarbeid i Norge. Varesalget er viktig både for å bygge merkevare, omsette varer fra FORUT Barneaksjonen og skaffe inntekter til FORUT. Historien bak produktene er viktig, og skal alltid formidles sammen med varen. Vi samarbeider kun med produsenter som kan garantere trygge arbeidsforhold og anstendig lønn. Målet for fremtiden er å fortsette det gode samarbeidet med de produsentene vi har, og der det er behov, bidra til at de opprettholder dagens standard og fortløpende foretar aktsomhetsvurderinger.

Annet

FORUT vil også fremover ha et stort fokus på rettferdig handel til beste for utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.

Beskriv hva organisasjonen gjør for å kommunisere internt fokuset og innsatsen som følger av medlemskapet i Etisk handel Norge:

FORUT har regelmessige kontormøter og kompetansedeling der ansatte holdes orientert. FORUTs medlemskap i Etisk handel Norge medfører at vi hele tiden må ha fokus på bærekraft i alle ledd og foreta aktsomhetsvurderinger. Alle ansatte bevisstgjøres sitt/vårt ansvar.

Prioriterte aktiviteter/mål i rapporteringsåret

Aktiviteter:	Status/framdrift
Et grunnlagsdokument for hva vi ønsker for vår handel med sør, er utarbeidet. Dette er grunnlaget for at vi ønsket å melde oss inn i EHN. Vi har jobbet med å få oversikt over hva etisk handel er og hva det innebærer og krever av FORUT å være medlem. Vi har også forankret etisk handel hos den/de som jobber med vareimport.	FORUT prioriterer langvarige leverandørforhold med leverandører som vi har samarbeidet med over lang tid, disse har vi god oppfølging av og kan derfor tilby en rekke produkter produsert under gode forhold. Etisk handel er godt forankret hos ansvarlig for vareimport.
Det er satt ned et team til å jobbe med etisk handel, teamet består i tillegg til avdelingen som daglig jobber med varehandel, av daglig leder. Teamet har utarbeidet policy for bærekraftig handelspraksis og retningslinjer for produsenter.	Policy og retningslinjer ble vedtatt av styret januar 2023. Våre leverandører vil få disse oversendt for signering. Policy skal legges ved alle kontrakter.

Prioriterte aktiviteter/mål for kommende rapporteringsår

Aktiviteter:

For arbeidsåret 2023 vil vi fortsette å jobbe med å forankre etisk handel i alle ledd. Et konkret mål for det kommende året vil være at alle produsenter får våre retningslinjer for handel med sør. Arbeidet forankres hos alle ansatte for å bevisstgjøre dem på fortløpende aktsomhetsvurderinger, dette gjelder også hotell og konferanseleveranser og bestilling av reiser.

Vi er fortsatt i startfasen med etisk handel og ønsker å få mer kunnskap, dette vil vi gjøre gjennom å delta på kurs og relevante seminarer.

Vi jobber for handel som fremmer
menneske- og
arbeidstakerrettigheter, samfunn
og miljø.

Photo: Flickr, ILO Better Work Programme

1. Styrking av rettigheter og oppslutning om etisk handel

Photo: Shutterstock

Styrking av arbeidstakers rettigheter, menneskerettigheter, miljø og antikorrupsjon

Har organisasjonen i rapporteringsåret jobbet for å styrke arbeidstakers rettigheter, menneskerettigheter, miljøhensyn eller antikorrupsjon utenfor Norge?

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste prosjekter/programmer/tiltak:

Prosjekt/program/tiltak	Beskrivelse	Etiske krav som omfattes
Alle FORUTs programområder og prosjekter jobber kontinuerlig med menneskerettigheter.	FORUT arbeider mot fattigdom og for en rettferdig verden. Vi kjemper for at barn og kvinner skal få realisert sine rettigheter, og at rusmidler og dårlig psykisk helse ikke skal hindre trygghet og utvikling. FORUT jobber under mottoet "Verden kan forandres". Bærekraftsmål 3 om god helse og livskvalitet er det viktigste for FORUT. At alle kan leve friske og sunne liv er en forutsetning for å oppnå bærekraftig utvikling. Alle våre partnerorganisasjoner må signere Financial Self Declaration og Partnership Agreement som forplikter dem til å jobbe mot korrupsjon og andre økonomiske uregelmessigheter, diskriminering, favorisering og seksuell trakassering. Les mer om vårt utviklingsarbeid og våre prosjekter på www.forut.no/utviklingssamarbeid/ Våre partnerorganisasjoner i India arbeider med barn og barnerettigheter, Assosiation for Promoting Social Action (APSA) og The Concerned for Working Children (CWC). Begge organisasjonene har sine røtter i barnerettighetsarbeid, men er også involvert i arbeid knyttet til alkoholforebygging, psykisk helse og likestilling. https://forut.no/utviklingssamarbeid/india/ Flere av våre partnerorganisasjoner er ledende på barnerettighetsfeltet både i sine respektive land og på internasjonalt	☒ Tvangsarbeid ☒ Barnearbeid ☒ Diskriminering ☒ Brutal behandling ☒ Lønn ☒ Arbeidstid ☒ Marginaliserte befolkningsgrupp. ☒ Miljø ☒ Korrupsjon

Prosjekt/program/tiltak	Beskrivelse	Etiske krav som omfattes
	nivå. De jobber særlig med å få myndighetene til å vedta lover som fremmer barns rett til beskyttelse, utdanning og omsorg. Les mer om vårt arbeid på dette feltet, https://forut.no/barnerettigheter/	

Styrke oppslutningen om etisk handel

Har organisasjonen i rapporteringsåret gjort tiltak for å styrke oppslutningen om etisk handel:

Ja

Hvis ja, beskriv kortfattet de viktigste tiltakene:

Tiltak	Beskrivelse
Spre informasjon om Etisk handel Norge	Vi har overfor våre kunder kommunisert at vi er medlem i Etisk handel Norge.
Utarbeidet policy og retningslinjer	Ved å utarbeide policy og retningslinjer har vi gjort flere bevisste på hvordan vi jobber med etisk handel
FORUT er bevisste på hvilke produkter vi forhandler. Vi har stort fokus på miljø, dyrevelferd og overforbruk.	Vi importerer ikke produkter av plast, vi ønsker å bidra til å redusere plastavfall og utslipp av mikroplast i naturen. Vi ønsker i størst mulig grad å omsette produkter som er nyttige og har lang holdbarhet for å ikke bidra til overforbruk. Vi importerer produkter av ull fra Nepal, og har gjort research på opprinnelse av ulla. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

Deling av kompetanse og erfaringer

Har organisasjonen i rapporteringsåret delt kunnskap om eller erfaringer med etisk handel med bedrifter eller andre organisasjoner?

Ja

Hvis ja, gi en nærmere beskrivelse

Vi formidler til kunder, leverandører og samarbeidspartnere vårt fokus på etisk handel.

2. Oppfølging av leverandører og samarbeidspartnere

Forankring av etiske krav hos leverandører og samarbeidspartnere

Oppgi en nettsadresse til organisasjonens retningslinjer for etisk handel, eller legg dem ved:

Se policy og retningslinjer www.forut.no/dette-mener-vi/

Beskriv hvordan kravene i retningslinjene blir formidlet til organisasjonens leverandører og samarbeidspartnere:

Kjøpskontrakter har til nå inneholdt klausul mot barnearbeid. Alle kravene i retningslinjene vil fremover være endel av kjøpskontrakten.

Screening av nye leverandører og samarbeidspartnere

Beskriv hvordan organisasjonen innlemmer hensynet til etisk handel når nye leverandører og samarbeidspartnere velges:

FORUTs leverandører og samarbeidspartnere har vi hatt en langvarig samarbeid med over flere år, vi har en god oppfølging av disse. For fremtidige nye leverandører og samarbeidspartnere vil vi søke å ha kontroll på at de oppfyller våre krav til etiske standarder.

Oversikt over eksisterende leverandørkjede

Beskriv hva organisasjonen har gjort for å kartlegge risiko for brudd på retningslinjene for etisk handel til de viktigste varer og tjenester som kjøpes inn?

Vi har hentet inn oversikt over standarder og sertifiseringer hos våre leverandører. Vi har besøkt to av våre leverandører på Sri Lanka og vår leverandør i Nepal i 2022.

Hvis kartlagt, beskriv de viktigste utfordringene som er identifisert. Beskriv spesielt:

Hvilke produsentland som anses å være knyttet til høyest risiko:

Av våre to leverandørland, Sri Lanka og Nepal, er det Sri Lanka som nå er forbundet med høyest risiko. Landet har det siste året hatt en økonomisk kollaps og sterkt økende fattigdom, noe som øker risikoen for at produsenter og leverandører tar snarveier som bryter med menneskerettighetene og etiske retningslinjer. Vi har ikke identifisert brudd på retningslinjene.

Hvilke etiske krav som er mest utsatt for brudd:

Tiltak for å redusere risiko og oppnå forbedringer

Beskriv hvilke tiltak organisasjonen har gjennomført for å redusere risikoen for brudd på retningslinjene for etisk handel og bidra til forbedringer:

Vi har gjort våre leverandører bevisste på at vi er opptatt av dette og stiller strenge krav til at de oppfyller kravene. FORUT er bevisst på hvilke typer varer vi kjøper inn, utfra hvor risikoen er størst for at kravene ikke oppfylles.

Har jevnlig direkte dialog med produsentene, det er ingen mellomledd. Vi har også besøkt tre av våre leverandører, en i Nepal og to på Sri Lanka i rapporteringsåret.

Kontakt:

FORUT

Björg Astri Slettum

barn@forut.no

61 18 74 25